

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/369/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

97/2019. (IV. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. október 15-én előterjesztett **panaszát** a 2019. április 4-én - Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Sz. Városi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos postai úton terjesztett elő panaszt 2018. október 15-én, a 2018. október 10-én Sz. város V. és M. u. kereszteződésnél történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

Fenti napon a jelzett helyen 10 óra 10 perckor a Sz. Városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának munkatársai intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben. A panaszos előadása szerint az utcában több rendőr tartózkodott, így valószínűsíti, hogy ott közlekedési akció lehetett.

Az igazoltatás során az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy mivel nem használta a biztonsági övet közlekedés során, ezért a szabálysértési törvény alapján 10.000 forint helyszíni

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

bírságot szab ki. Az intézkedés során elmondta továbbá a rendőr a panaszosnak, hogy a szabálysértés elkövetéséről kamerafelvétel is készült és az útkereszteződés felé mutatott. A panaszos ekkor vette észre, hogy egy részben civil, részben szolgálati egyenruhában lévő hölgy kamerázza az útkereszteződésből a V. út felé elhaladó gépjárműveket és a kollégáinak rádión szól, amikor szabálysértést észlel (valaki nem használ biztonsági övet vagy mobiltelefont használ), és ugyanúgy intézkedés alá vonják, mint ahogy ezt a panaszossal is tették. A tapasztaltak miatt a panaszos nagyon ideges lett, mert ezt a fajta eljárást nem tartja korrektnek. (A panaszos elmondása szerint a helyszínen nem ismerte el az egyébként valóban elkövetett szabálysértést.)

A panaszos elsősorban a „kamerázó rendőrhölgy” „vegyes” ruházatát kifogásolja, melyről fotót is készített és azt mellékelte a panaszbeadványhoz. A képen látszik, hogy a rendőr szolgálati félcipőt, szolgálati nadrágot, fehér színű (közlekedési) taktikai öv, amelyen látszik a fegyvertok és a fegyver, valamint világoskék színű kabátot viselt a kamerázás során. A bal kezében pedig a rádió is látható.

A panaszos valószínűnek tartja, hogy a rendőr szándékosan öltözött így, hogy ne legyen felismerhető a rendőr mivolta, ezáltal több szabálysértési elkövetővel szemben tudjanak intézkedni. A panaszos szerint ez bevett gyakorlat a rendőrségen.

A panaszos hivatkozik a 43/2018. (VIII. 7.) ORFK utasítás (öltözködési szabályzat) 10. a) pontjára, mely szerinte kifejezetten tiltja a „polgári ruházati cikkel – látható módon – történő vegyes viseletet”.

Másodsorban a panaszos panaszt kíván tenni azért, mert az általa küldött fényképek egyikén szereplő Audi típusú rendőrautó „várakozni tilos” jelzőtáblával ellátott helyen áll. Sérelmezi, hogy a rendőrök, akik éppen a szabálysértők kiszűrését végzik, ők maguk is szabálysértést követnek el.

A panaszos szerint a rendőrök támadólag, fenyegetően léptek fel vele szemben a fényképek készítése miatt, és fenyegették, hogy jogi következményei lesznek cselekményének.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) Az intézkedésnél jelen levő rendőrök 2018. október 17-én kelt jelentése szerint 2018. október 10-én a * ált. számú, illetve a *. ált. számú (Sz. Városi Rendőrkapitányság) Intézkedési terv alapján fokozott közúti közlekedésrendészeti ellenőrzésben (passzív biztonsági eszközök) vettek részt 9 óra és 15 óra közötti időben.

A fokozott ellenőrzés a passzív biztonsági eszközök, azon belül kiemelten többek között a biztonsági öv előírás szerinti használatának elmulasztását elkövető járművezetők kiszűrésére

irányult. A terv alapján 9 óra 00 perc és 10 óra 30 perc közötti időben az álló ellenőrzést a Sz. város V. út 1. szám alatt hajtották végre.

Az ellenőrzés helyszínéeként azért a V. út – M. körút – D. út – Sz. u. kereszteződésénél került sor, mert az útvonal a Sz. Város közúti – jármű- kerékpáros- és gyalogos- közlekedésének egyik frekventált, balesetveszélyes részét képezi. Jellemző az útszakaszon az „előző nyíl” útburkolati jelek, a „kötelező haladási irány” utasítást adó közúti jelzőtábla, illetve a jármű- és a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék tilos jelzésének figyelmen kívül hagyása, ill. a szabálytalan sávváltás.

A * ált. számú tervben meghatározottak alapján az ellenőrzést képi dokumentálásra alkalmas technikai eszköz (videokamera) és polgári ruházatban lévő megfigyelő alkalmazásával hajtották végre. T. E. r. őrm. civil jellegű öltözékben a V. út és a M. körút kereszteződésében lévő épület mellett állt és a szabályszegéseket a nála lévő (és a Sz. Városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály használatában lévő) Panasonic típusú videokamerával rögzítette. Amikor T. E. r. őrm. szabályszegést észlelt, azt EDR rádióon jelezte K. P. r. tzls. és F. B. r. őrm. leállítást és intézkedést végrehajtó rendőröknek. A leállítások a Sz. város V. út és a M. utca kereszteződésénél történtek.

10 óra 10 perckor T. E. r. őrm. jelezte EDR rádióon, hogy egy fekete színű Citroen gyártmányú jármű vezetője nem használja a biztonsági övet. A személygépjármű a M. körút irányából jobbra kanyarodott a V. útra. A jelzést követően K. P. r. tzls. és F. B. r. őrm. az irányukba érkező jármű felé néztek és észlelték, hogy a Citroent vezető panaszos – aki fehér pólót viselt – jobb kezével saját maga előtt a jármű bal oldali „B” oszlopához nyúl, majd beköti a biztonsági övét, miközben irányukba halad. A jelentés szerint a panaszost cselekményében 6-8 másodperc időintervallumban lehetett figyelemmel kísérni minden észlelést gátló körülmény nélkül. A panaszost a V. út és a M. u. kereszteződésénél állította meg K. P. tzls. karjellezéssel.

Mikor a jármű megállt, a panaszos azonnal kiszállt és közölte, hogy kb. 10-15 perccel ezelőtt is járt arra és még dudált is a rendőrökre. Az intézkedés során a panaszost igazoltatták, közölték vele az általa elkövetett szabálysértés tényét, melyet tudomásul vett, de azt ő nem ismerte el, és közölte, hogy jelentsék fel nyugodtan. Ezek után a rendőrök tájékoztatták a panaszost, hogy az eljárás lefolytatásához szükséges jegyzőkönyv kitöltése néhány percet vesz igénybe, és megkérték, hogy addig várakozzon a járműve mellett.

K. P. r. tzls. visszament a szolgálati gépkocsihoz és elvégezte a személy, illetve a jármű ellenőrzését a körözési rendszerben. Ekkor a panaszos elindult a szolgálati jármű irányába, miközben hangosan közölte, hogy le fogja fényképezni, hogy milyen „b*zi, sunyi módon gyűjtik az állampolgárok pénzét” és a képet ki fogja posztolni a * oldalára.

Ezt a hangos kijelentést és arrogáns viselkedést észlelve a helyszínen szintén jelen lévő K. L. r. szds. – az ellenőrzés helyi parancsnoka – elkezdte követni a panaszost. Mikor K. P. r. tzls. mellé ért, ő felhívta a panaszos figyelmét, hogy kulturált módon fejezze ki a véleményét, továbbá közölte vele, hogy a készítenő felvételek – amennyiben azon jogszabálysértő módon kerül a rendőrök képmása/személye nyilvánosságra hozatalra – jogi következményeket vonhatnak maguk után. Erre azt válaszolta a panaszos, hogy neki vannak jogai, illetve ha a rendőrök

kamerázgathatnak, akkor ő is. Továbbá hangosan azt mondta a rendőröknek, hogy „Tudjad ám, kivel beszélsz, én vagyok P. A.!”

Ez idő alatt a panaszos gyalogosan haladt T. E. r. őrm. irányába. Mikor felért a V. út és a M. körút kereszteződéséhez, a kezében levő telefontal képeket készített, melyet ki is posztolt a *oldalára „Aljas mocskos g*ci módon vadásszák a fehérvári embereket, VIGYÁZZATOK” hozzászólással.

Az * oldalra feltöltött képein jól látható, hogy a panaszos T. E. r. őrm., K. P. r. tzs és K. L. r. szds. rendőrök személyére fókuszált, a felvételeken teljes rendőri alakot ábrázoló fényképek szerepeltek. A rendőrök személye teljes mértékben felismerhető módon került megosztásra. T. E. r. őrm. az ellenőrzés helyi parancsnokának tudomásával azért a felvételeken látható felszereléssel (szolgálati félcipőt, szolgálati nadrágot, fehér színű (közlekedési) taktikai öv, amelyen látszik a fegyvertok és a fegyver, valamint világoskék színű kabát) látta el a szolgálatát, hogy a többi egyenruhában lévő kollégától távolabb lévén szükség esetén azonnal reagálni tudjon a személye elleni támadások megtörése érdekében, ami a jogsértések miatt már szankcionált, vagy a rendőri jelenléttel egyet nem értő agresszív személyek részéről igen gyakori.

Az intézkedés végén visszaadták a panaszosnak az okmányait, illetve alá akarták íratni vele az elkészített jegyzőkönyvet, amit a panaszos nem volt hajlandó megtenni, és a neki átnyújtott másodpéldányt sem vette át, majd távozott a helyszínről.

Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a panaszos az intézkedés során végig indulatosan viselkedett, illetve szidalmazta őket, amit az arra sétáló emberek is hallottak.

A rendőrök az ellenőrzés befejezését követően megjelentek a Sz. Város Önkormányzat Közterület-felügyelet térfigyelő kamerás csoportjánál, és a V. út – M. körút kereszteződésében levő térfigyelő kamera felvételeit megtekintették, melyen szintén látszott, hogy a panaszos a kanyarodási manőver alatt köti be a biztonsági övét. A T. E. r. őrm. által készített videofelvétel visszanezve, lassítva jól látható az is, hogy miközben a panaszos a teste előtt a jobb kezével húzza el a biztonsági övet, közben bal kezében egy mobiltelefonhoz megtévesztésig hasonló eszközt tart. A menet közben bal kézben tartott mobiltelefon használatot bizonyítja az is, hogy a rendőri intézkedés megkezdésekor a jármű utasterében elhelyezett mobiltelefon irányába beszélt a panaszos és visszahívást ígért.

2) T. E. r. őrm. az alábbiakkal egészítette ki a fentieket.

T. E. r. őrm. volt a megfigyelő személy, aki videokamerával állt a M. körút – D. utca – V. körút – Sz. utca kereszteződésénél, aki észlelte, hogy a panaszos nem használ biztonsági övet, ezért ezt kézi rádión keresztül jelezte az intézkedést végrehajtó kollégáknak, akik megállították a panaszoszt. A megállítást követően kb. 10-15 perc elteltével a panaszos elindult felé, közben azt hangoztatta, hogy ha ők videokamerázhatnak, akkor ő miért ne fotózhatná le őket, majd közölte, hogy fel fogja tenni a rendőrökről készített képeket a * oldalára, melyet meg is tett.

T. E. r. őrm. jelentése szerint valóban vegyes ruházatot viselt, szolgálati félcipőt, szolgálati nadrágot és azon elhelyezett taktikai övet kényszerítő eszközökkel, valamint „civil” kabátot K. L. r. szds. engedélyével, hogy amennyiben valaki támadólag lép fel vele szemben, akkor ezt

kényszerítő eszközök használatával el tudja háritani. A jelentés szerint korábban rendőri ellenőrzéseket csak jól látható módon hajtottak végre, azonban, annak érdekében, hogy csökkentsék a jogsértésekből bekövetkező balesetek számát az országos rendőr-főkapitány helyettes átiratában lehetővé tette a rendőrség részére azt, hogy nem csak jól látható módon hajtsák végre az ellenőrzéseket. Jelentésében T. E. r. őrm. is megerősíti, hogy sem ő, sem pedig az intézkedő kollégái nem tanúsították támadó magatartást a panaszossal szemben, aki viszont az intézkedés alatt agresszív magatartást tanúsított, kommunikációja zaklatott volt, amikor elindult a kamerázó T. E. r. őrm. felé, a rendőrök feltételezték, hogy akár támadni akarhat, ezért K. L. r. szds. és K. P. r. tzls. is elindult utána, ha esetleg probléma adódna, segíteni tudjanak kollégáinak.

3) K. P. r. tzls. járőrparancsnok jelentése szerint a videofelvételt készítő rendőr civil jellegű ruhában teljesített szolgálatot, mely alatt részben fedve viselte az előírt kényszerítő eszközöket, melyek a rendszeresített szolgálati övön voltak elhelyezve. Ez a ruházat a fokozott ellenőrzés előtti eligazításon lett részére meghatározva. A jelentés szerint a panaszos hangosan szidalmazta a rendőröket az intézkedés alatt. Mielőtt a panaszos elkészítette a rendőrökről a fényképeket az intézkedés közben, K. P. r. tzls. felhívta a figyelmét arra, hogy milyen további következményei lehetnek, ha az általa készített felvételeket nyilvánosságra hozza, de ő ezzel nem törődött.

4) K. L. r. szds. jelentése szerint az országos rendőrfőkapitány-helyettes a Rendészeti Főigazgatóság a *. számú (2018. 09. 07-én kiadmányozott) átiratában megfogalmazta, hogy a közlekedésbiztonsági helyzet javítására az alkalmazott rendőrségi módszerek nem voltak kellően hatékonyak. Taglalta többek között, hogy a közlekedési balesetek túlnyomó része a járművezetők jogsértésére vezethető vissza és ennek érdekében minden rendelkezésre álló eszközt a lehető leghatékonyabban kell felhasználni. 2016-ban a rendőrség vállalta, hogy az ellenőrzéseit kizárólag jól látható módon hajtja végre, azonban ez azt eredményezte, hogy a járművezetők kizárólag az ilyen helyszínekre korlátozták a közlekedési szabályok betartását. 2018. szeptember 6-án az országos rendőrfőkapitány tájékoztatta az állampolgárokat, hogy a közlekedésrendészeti ellenőrzéseket a rendőrség nem kizárólag csak jól látható módon fogja végrehajtani.

III.

A Testület vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult:

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, a szabálysértési eljárás felett kontrollt gyakorolni;
- büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni;
- kártérítést megítélni;
- az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy az intézkedés közben a rendőrautó „várakozni tilos” jelzőtáblával ellátott helyen állt. Sérelmezi, hogy a rendőrök, akik éppen a szabálysértők kiszűrését végzik, ők maguk is szabálysértést követnek el.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések értelmében a Testületnek nincs hatásköre arra, hogy az intézkedő rendőrök szabálysértési felelősségét megállapítsa.

Ennek megfelelően a Testület e panaszrész vonatkozásában hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

A panaszos sérelmezte az előállítás tényét és módját, különösen a ruházat-átvizsgálás, a rabosítás körülményeit, valamint a vele szemben tanúsított bánásmódot és hangnemet.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikk szerinti személyes

adatok védelméhez fűződő jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos beadványban sérelmezte azt, hogy egy rendőr civil jellegű öltözékben a V. és a M. körút kereszteződésében lévő épület mellett állt és a szabályszegéseket a nála levő videokamerával rögzítette, és amikor szabályszegést észlelt, azt EDR rádión keresztül jelezte a leállítást és intézkedést végrehajtó rendőröknek.

A panaszost közlekedésrendészeti intézkedés keretében vonták intézkedés alá, ugyanis 2018. október 10-én 9 óra és 15 óra közötti időben fokozott közúti közlekedésrendészeti intézkedés volt elrendelve a * ált. számú terv alapján. A fokozott ellenőrzés a passzív biztonsági eszközök használatát elmulasztó jogsértők kiszűrésére irányult.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A Testület véleménye szerint a fokozott ellenőrzést elrendelő határozatban rögzítettek kellő jogszabályi felhatalmazást biztosítottak a rendőrségnek arra, hogy a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosítsanak. A fokozott ellenőrzés miatt foganatosított rendőri intézkedés ezért nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, hiszen azt megfelelő jogalap birtokában hajtotta végre a rendőrség.

Az intézkedés módjával kapcsolatban a Testület utal az Országos Rendőr-főkapitányság közleményére, mely szerint a rendőrség korábban az előre bejelentett, jól látható módon végzett ellenőrzésekkel azt célozta meg, hogy azáltal erősödik majd a jogkövető közlekedési magatartás az állampolgároknál. Bebizonyosodott azonban, hogy az előre bejelentett ellenőrzések nem jelentenek általános visszatartó erőt. A közlekedők egy része csak addig tartja be a szabályokat,

amíg úgy érzi, hogy a hatóság látóterében van, és esetleges mulasztásának elmarasztalás lehet a következménye.

A közlekedési helyzet javítása, a balesetek számának csökkentése érdekében a rendőrség a jogszabályok által biztosított keretek között szükségesnek látja az ellenőrzési módszerek, eszközök bővítését. Mivel jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz nem határozza meg, hogy az ellenőrzéshez használt készüléket a közlekedők számára jól láthatóan kell elhelyezni, ebből az is következik, hogy azok akár rejtve is használhatók. Az ellenőrzéseknek ez a módja nemzetközileg elfogadott gyakorlat, Európa számos országában (pl.: Ausztria, Szlovákia, Szlovénia, Csehország, Németország, Franciaország) alkalmazzák.

Mindezekre tekintettel a rendőrség közlekedésrendészeti akciókkal és kampányokkal lép fel a legveszélyesebb közlekedési magatartások ellen és az olyan jogsértések feltárásáért, amelyeknek a közlekedésbiztonsági helyzet alakulására kiemelt jelentősége van (pl.: sebességtúllépés, ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés, a gyorsforgalmi utakon a leállósáv használatára vonatkozó szabályok megtartásának, a passzív biztonsági eszközök használatának ellenőrzése). Az ellenőrzések célja nem a bírságbevételek növelése, hanem a negatív folyamatok megfékezése, a közlekedésbiztonsági helyzet javítása.

A Testület véleménye szerint a fokozott ellenőrzést elrendelő határozatban rögzítettek kellő jogszabályi felhatalmazást biztosítottak a rendőrségnek arra, hogy a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosítsanak. A fokozott ellenőrzés miatt foganatosított rendőri intézkedés ezért nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, hiszen azt megfelelő jogalap birtokában hajtotta végre a rendőrség.

Így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a közlekedésrendészeti intézkedés foganatosítására a fokozott ellenőrzést elrendelő dokumentum biztosította a felhatalmazást, annak módjára vonatkozóan az országos rendőrfőkapitány helyettesének átirata biztosította a lehetőséget.

2) A panaszos kifogásolta, hogy a kamerázó rendőr „vegyes” ruházatot viselt.

A panaszos és a rendőrség által is a Testület rendelkezésére bocsátott felvételekből, valamint nevezett rendőr jelentéséből is kiderül, hogy valóban vegyes ruházatot viselt. T. E. r. őrm. szolgálati félcipőt, szolgálati nadrágot és azon elhelyezett taktikai övet kényszerítő eszközökkel, valamint „civil” kabátot, parancsnoka engedélyével.

A 43/2018. (VIII. 7.) ORFK utasítás (továbbiakban: Öltözködési Szabályzat) 5. pont 10. a) alpontja szerint nem engedélyezett az egyenruházati cikkek polgári ruházati cikkekkel – látható módon – történő vegyes viselése, kivéve a 4. pontban meghatározott viseletet. Az Öltözködési Szabályzat 4. pontja szerint a hivatásos állomány egyenruhás normatípusba sorolt tagjai közül – szolgálat ellátása során – polgári ruhát viselhet bárki az állományilletékes parancsnok utasítása alapján.

A hivatkozott Öltözködési Szabályzat szerint tehát bizonyos esetekben jogszerű az egyenruházati cikkek polgári ruházattal történő vegyes viselése. Jelen esetben az a parancsnok utasítása alapján történt, így megfelelt a szabályzat 4. pontjában foglalt kivételnek.

A Testület mindezekre tekintettel megállapította, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azáltal, hogy az egyik rendőr vegyes ruházatban volt az intézkedéskor.

3) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben az intézkedés során alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos szerint, amikor az intézkedő rendőrökről fényképeket készített, a rendőrök támadólag, fenyegetően léptek fel vele szemben.

A rendőrök jelentéseikben előadták, hogy sem az intézkedést végrehajtó, sem pedig a helyszínen jelen lévő rendőrök nem léptek fel támadólag a panaszossal szemben, számára megadták a kellő tiszteletet. A rendőrök szerint panaszos az intézkedés alatt agresszíven, indulatosan viselkedett, hangosan szidalmazta őket az intézkedés miatt. K. P. r. tzls. a fényképek készítése előtt felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy milyen következményei lehetnek annak, ha az általa készített felvételeket nyilvánosságra hozza, de a panaszos ezzel nem törődve azokat posztolta közösségi oldalán, oly módon, hogy a rendőrök személye teljes mértékben felismerhető. Az érintett rendőrök emiatt magánindítványt terjesztettek elő becsületsértés elkövetése miatt.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendőri iratok kifejezetten cáfolták a nem megfelelő hangnem, illetőleg bánásmód alkalmazását. A Testület véleménye szerint a panaszos feltehetőleg a rendőrökről készült fényképek nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos jogi következményekről való kioktatást érezkelhette fenyegetésként vagy támadásként, ami a Testület szerint nem tekinthető emberi méltóságot sértő rendőri fellépésnek.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült az alkalmazott hangnem és bánásmód miatt.

4) A Testület vizsgálta a videofelvétel készítésének jogalapját.

A rendőrségi iratok és a panaszos beadványa szerint egy fő rendőr a V. és a M körút kereszteződésében lévő épület mellett állt és a szabályszegéseket a nála levő videokamerával rögzítette.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.

A (2) bekezdés alapján, a rendőrség közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfellevőt helyezhet el és felvételt készíthet. [...]

(6) A(z)

a) (1), (2), (5) és (5e) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetve az abban szereplő személyes adat

aa) bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során,

ab) a rendőrség, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal olyan feladatellátása során, amely céljából titkos információgyűjtésnek van helye, illetve a nemzetbiztonsági szolgálatok törvényben meghatározott feladatainak ellátása érdekében,

ac) körözött személy vagy tárgy azonosítása érdekében,

ad) a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, vagy

ae) az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében,

b) (5a) és (5c) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetve az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy fegyelmi vétség miatt indult büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás során, vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében, [...] használható fel.

A rendőrségi iratokból kiderül, hogy a jelzett helyszínen térfigyelő kamera is van elhelyezve, melyek felvételeit szintén megtekintették az intézkedő rendőrök az ellenőrzés befejezését követően.

A fenti rendelkezések alapján megállapítható, hogy közterületen, bűnüldözési célból jogszerű a felvétel készítése, mely felvételek jogszerűen felhasználhatók bizonyítékként szabálysértési eljárás során.

A Testület véleménye szerint a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga nem sérült azáltal, hogy a rendőrség közterületen felvételt készített az esetleges szabálysértésekről.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga a közlekedésrendészeti intézkedés foganatosítása következtében, hiszen arra a fokozott ellenőrzés elrendelése megfelelő felhatalmazást biztosított. A Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azáltal, hogy az egyik rendőr vegyes ruházatban volt az intézkedéskor. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült az alkalmazott hangnem és bánásmód miatt. A Testület szerint a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga nem sérült azáltal, hogy a rendőrség közterületen felvételt készített az esetleges szabálysértésekről.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag